

Verslag Cospadag 2009 - de kwaliteit van internationale stages

Datum: donderdag 26 maart 2009

Locatie: De Witte Vosch, in Utrecht

Aantal deelnemers: 110

Samenvatting Cospadag

De Cospadag bestond dit jaar uit een ochtend programma en middag programma¹. In de ochtend kwamen 70 leden van het Cospa netwerk bij elkaar om de agenda voor de komende jaren 2009-2010 te bespreken. Waar moet de Cospa-agendacommissie zich op gaan richten?

De ochtend begon met een korte inleiding van Annette Giesbers, voorzitter van de Cospa-agendacommissie. Vervolgens deelde de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) hun best practices met het publiek.

Miloslav Smrkovsky van de RUG sprak over stages binnen de universiteit. Stage is een actieve leervorm en biedt een nieuwe impuls voor het academisch onderwijs. Een stage is soms lastig te integreren, bijvoorbeeld in een 1-jarige masteropleiding. Er is nagedacht over een nieuw stageconcept: het volgen van vakken, een stage en het doen van een onderzoek welke samen 45 ECTS opleveren. De vakken kunnen zowel op de stageplaats worden uitgevoerd of worden aangeboden via internet. Hiervoor hoeft de student dus niet speciaal naar de universiteit te komen. De student is ook minder afhankelijk van de roostertijden. Vakken volgen en tentamens doen in het buitenland zorgt ervoor dat je stage kunt lopen in het buitenland zonder studievertraging op te lopen.

Esther Haag, internship coördinator van de Rijksuniversiteit Groningen, liet een filmpje zien over de samenwerking tussen de universiteit en regionale bedrijven rond (internationale) stages. Tevens werd aandacht besteed aan het International Internship and Career Plaza (ICP) die de universiteit ieder jaar organiseert.

Het filmpje is te zien op http://www.youtube.com/watch?v=Zuvu_hmn5Q

Na de universiteit in Groningen was het de beurt aan de collega-instelling van het HBO in Groningen, de Hanzehogeschool. Marius Bremmer van Bureau Buitenlandstages vertelt over zijn eigen ervaring. Als docent heeft hij stage gelopen bij een dagblad op de Nederlandse Antillen.

Marius merkt op dat de studenten in de regio Groningen niet veel reizen. De meeste studenten die toch kiezen voor een buitenlandse stage kiezen dan vaak voor een plek buiten Europa. Zo gaan er veel stagiaires naar de Nederlandse Antillen, Suriname, de Britse Eilanden en Jogjakarta. De Hanzehogeschool maakt gebruik van agenten in het buitenland die vanuit Nederland worden aangestuurd en betaald. Het inhuren van agenten is in veel gevallen financieel aantrekkelijker dan zelf de studenten over de hele wereld opzoeken. Toch brengen de stagecoördinatoren ook zelf geregeld bezoeken aan de stagiaires.

De ochtend werd afgesloten met een aantal groepsdiscussies over de focus van de Cospa-agendacommissie in 2009-2010. Een overzicht van alle aanbevelingen is te vinden in bijlage I.

's Middags verzorgde de Directie Kennis een Innovatie van de Nuffic een symposium met als thema 'de kwaliteit van internationale stages', waarvoor ook mensen van buiten het Cospa-netwerk waren uitgenodigd, zoals de LSBV en het ISO. Bas Derks van het ministerie van Onderwijs gaf in het symposium aan graag suggesties te ontvangen voor het uitgeven van de acht miljoen euro die het de komende vijf jaar in de aanbidding heeft voor internationale stages.

In zijn internationaliseringsagenda Grenzeloos Goed maakte onderwijsminister Plasterk dit bedrag al bekend. "Het is niet heel veel, maar ook niet verwaarloosbaar weinig", vond Derks, die overigens aangaf niet de indruk te hebben dat er een 'grote veenbrand' bestaat als het gaat om de kwaliteit van internationale stages.

¹ Zie bijlage II voor programma van de Cospadag 2009.

De meeste deelnemers aan het symposium, voornamelijk internationale stagecoördinatoren van hogeronderwijsinstellingen, leken die mening te delen. Zij werden daarin ook bevestigd door Nuffic-medewerker Hendrik Jan Hobbes, die de uitkomsten van zijn studie naar de kwaliteit van internationale stages presenteerde. Eén van zijn conclusies was, dat daarvoor doorgaans voldoende waarborgen zijn.

Studentenvakbonden LSVb en ISO wierpen Hobbes echter voor de voeten, dat hij voor zijn onderzoek geen studenten had ondervraagd. Het ISO deed dat vorig jaar wel en stelde daarbij vast, dat er nog een wereld te winnen is bij het organiseren van internationale stages. Bestuurslid Jochim Schueler deed daarom de aanbeveling gebruik te maken van commerciële stagebureaus. "Dat is beter dan zelf te stuntelen binnen het international office", vond hij. Paul Balt van het bureau buitenlandstages aan de Hanzehogeschool was dat absoluut niet met hem eens. "Vloeien de problemen niet juist voort uit het inschakelen van bureaus in plaats van het zelf te doen?"

De suggestie van MBO-Raadmedewerker Manfred Polzin om te werken met geaccrediteerde bedrijven, kon op meer sympathie van de aanwezigen rekenen. Een vast netwerk van stagebedrijven, zoals Hobbes adviseert, komt daarbij in de buurt. Maar dat beperkt de vrijheid van studenten, is het bezwaar van sommige instellingen, en ze leren er niets van. "De student moet straks ook zelf een baan zoeken", betoogde Maarten Kros van de Universiteit Twente.

Bert ter Horst, coördinator stages van de Hogeschool Rotterdam, sprak in zijn presentatie over de Kwaliteit van internationale stages bij de opleiding Trade Management gericht op Azië. Door middel van de door de Hogeschool Rotterdam ontwikkelde stagewijzer presenteerde hij de best practices van de vierjarige hbo-opleiding.

Marianne Brekelmans, voormalig medewerkster van Avans hogeschool, deed een oproep aan de overheid, de onderwijsinspectie en de NVAO om meer toe te zien op internationale stages. Esther van den Heuvel van de NVAO gaf daarop aan, dat de accreditatieorganisatie daar in de toekomst waarschijnlijk nadrukkelijker naar gaat kijken.

Bijlage I: Uitkomsten groepsdiscussies taken Cospa 2009-2010

Kwaliteitsverbetering

- Definitie geven van stage (*Nuffic*)
- Verschil stage in het HBO en WO omschrijven (*Nuffic*)
- Overzicht stagebemiddelingsbureaus in Nederland en buitenland en waardering van kwaliteit van bureaus (incl. zwarte lijst). Wie bepaalt kwaliteit, welke tool wordt gebruikt. (*Nuffic via BES*)
- Crisismanagement, uitwisseling van ervaringen, opzetten calamiteitenplan (*Annette*)
- Hoe kan een student interculturele vaardigheden en gevoeligheden bijgebracht worden (ook voor inkomende student) (*aanbeveling Marianne*)
- Model opzetten voor begeleiding stagedocent en stagecoördinator. Wat is de scheiding? (*Marius doet voorstel*)
- Systeem opzetten voor kwaliteitsborging (*Nuffic via NVAO*)
- Voorwaarden en eisen voor duale werkplekken in buitenland (*geen taak ac Cospa*)
- Themabijeenkomsten over waarborg van de kwaliteit van de stagedocent (bonus/males voor stagedocent) (*neemt Marius mee in model*)

Website

- Uitwisseling van expertise dmv web platform – web based community (*Nuffic*)
- Website updaten en uitbreiden (*Nuffic met input van ac Cospa*)

Ondersteuning

- Instrumenten leveren zoals standaard evaluatieformulieren en andere docs (*niet via ac Cospa. Gebruik en invulling afhankelijk van werkwijze instelling*)
- Tool ontwikkelen waarmee docent, begeleider student contact kunnen onderhouden tijdens stageperiode.
- Interne organisatie van een stagebureau, hoe doe je dat?
- Obstakels wegnemen voor inkomende student
- Platform opzetten voor studenten zodat ze contact kunnen opnemen met studenten die al in een land stage lopen.

Informatie

- Informatie over en concrete afspraken rond verzekeringen
- Informatie bieden voor inkomende student die in Nederland studeert en stage wil lopen in buitenland
- Informatie over gezondheidszorg
- Informatie over visproblematiek met name voor inkomende studenten die stage in buitenland willen doen
- Steun Cospa ivm visaproblematiek
- Centraal contactpersoon binnen Nuffic die heel veel info kan geven
- Informatie over docentuitwisseling
- Bilaterale visum/werkvergunning afspraken NI en VS, NL-AUS, NL-Brazilië

Geld

- Meer beurzen voor stages buiten Europa

Algemeen

- Doelgroep van Cospa definiëren. Wat is de relatie met HIB, Lost?

Bijlage II: Programma Cospadag 2009

Datum: Donderdag 26 maart 2009
Locatie: De Witte Vosch
Oudegracht 46
3511 AR Utrecht
www.dewittevosch.nl
Tijd: 10.00-17.00 uur
Thema: Kwaliteit Internationale Stages
Voorzitter: Annette Giesbers, Hoge Hotelschool Maastricht, voorzitter
Cospa-agendacommissie.

- 10.00-10.30 Ontvangst en registratie
10.30-10.45 Welkom en inleiding door voorzitter Annette Giesbers
10.45-11.30 Best practices door Miloslav Smrkovsky (Rijksuniversiteit Groningen) en Marius Bremmer (Hanzehogeschool Groningen)
- 11.30-12.30 Agenda Cospa-netwerk 2009-2010.
Inventarisatie van wensen deelnemers met betrekking tot activiteiten Cospa-netwerk 2009-2010
- 12.30-13.30 Lunch
- 13.30-16.30 Symposium Kwaliteit Internationale Stages.**
Voor het middagprogramma wordt ook buiten het Cospa-netwerk uitgenodigd.
- 13.30-13.45 Opening door Jos Walenkamp (Directeur Kennis en Innovatie, Nuffic)
13.45-14.15 Hendrik Jan Hobbes (Beleidsmedewerker, Nuffic): De Kwaliteitsborging van Internationale Stages / Q&A
- 14.15-14.45 Jochim Schueler (Bestuurslid, ISO) Internationale Stages vanuit het perspectief van de Student / Q&A
- 14.45-15.15 Bert ter Horst (Hogeschool Rotterdam, Coördinator stages, projecten, scripties, Trade Management gericht op Azië): Internationale Stages in de Praktijk / Q&A
- 15.15-15.30 Pauze
- 15.30 – 16.25 Paneldiscussie o.l.v. Eric Beerkens (Hoofd Afdeling Studies, Nuffic)
Panelleden zijn:
Jochim Schueler
Bert ter Horst
Bas Derks (Ministerie van OCW, Hoofd Beleid, Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering)
Hendrik Jan Hobbes
- 16.25-16.30 Conclusies en sluiting
- 16.30 Afsluitende borrel